

Motion till riksdagen 2010/11:T336

av **Staffan Danielsson och Karin Nilsson (C)**

Möjlighet till muntligt körkortsteoripro

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökad möjlighet att göra muntligt körkortsteoripro.

Motivering

Det är viktigt att de som kör bil på våra vägar har tillräckligt kunnande för att göra detta på ett trafiksäkert sätt och med erforderliga kunskaper om vägar, trafikregler och fordonet. Därför erfordras utbildning och tentamen i körkortsteori, där godkänt teoripro är en förutsättning för att erhålla körkort. Sverige är sannolikt i vanlig ordning "bäst i klassen" med höga kunskapskrav och svåra teoripro. Detta är i grunden bra.

Men våra goda ambitioner har en baksida. Många fler än man tror, ofta unga killar, som inget hellre vill än att ta körkort och kunna köra bil har mycket stora svårigheter att klara teoriprovet. Det kan bero på dyslexi eller damp, man kan ha mycket energi i kroppen och svårt att koncentrera sig, dålig studievana och svårt att hämta in mycket information osv. Dessa personer kan ha lätt att lära sig allt om körteknik och trots att de inte klarar tillräckligt många av frågorna på teoriprovet kan de i praktiken klara sig bättre på vägen än många som är duktiga teoretiker men sämre praktiker.

För dessa personer som kämpar och vill klara teoriprovet blir tillvaron pest när de skrivit teorin kanske fem, tio eller fler gånger. Bilen och körkortet kan betyda mycket för deras identitet och självkänsla. Det finns en betydande risk att de ger upp och ändå börjar köra bil, med de risker för minskad respekt för lagar och regler detta medför. De kan bli bittra på samhället och gräva ner sig på olika sätt.

Det finns möjlighet att göra provet muntligt om man kan styrka påtagliga läs- och skrivsvårigheter, om man är allvarligt hörsel- eller talskadad eller om

Fel! Okänt namn på

man inte kan läsa svenska. Ansökan görs på en särskild blankett som fås från Transportstyrelsen, där det också ska intygas att man behöver göra provet muntligt. Den som skriver intyget ska vara speciallärare (lärare som arbetar med elevstöd) vid gymnasieskola, utbildningsledare eller trafiklärare vid trafikskola som genomgått specialutbildning inom dyslexiområdet, annan specialist inom området eller, för dem med språkproblem, lärare i svenska för invandrare (sfi-lärare).

Det är bra att den som bevisligen har påtagliga läs- eller skrivsvårigheter eller är dålig på svenska kan få göra teoriprovet muntligt. En muntlig prövning torde ge gott underlag för att bedöma sökandens lämplighet och kunskaper för att köra bil.

Vi föreslår att denna möjlighet till muntlig prövning vidgas så att den även innefattar att de som inte har klarat teoriprovet ett antal gånger regelmässigt erbjuds en muntlig prövning. Proven och studierna inför dem har då kostat dem en hel del tid och pengar, och deras teorikunskaper torde inte öka väsentligt om de skriver provet ett antal gånger till. Självfallet innebär den muntliga prövningen att de kanske inte klarar provet den vägen heller, och i så fall får de överväga att avstå från körkort eller börja om med teorin.

Det kan också vara så att de svenska teoriproven är väl ambitiösa i en internationell jämförelse, vilket vi håller för sannolikt. I så fall bör övervägas att alternativt minska kunskapsmassan eller förenkla provet något.

Vi föreslår att riksdagen ger regeringen till känna vad vi föreslår i denna motion.

Stockholm den 21 oktober 2010

Staffan Danielsson (C)

Karin Nilsson (C)